

RESULTATER FRA UB-EGENEVALUERING GJENNOMFØRT SKOLEÅRET 2015/16

Innhold

I. INNLEDNING.....	2
II. RESULTATER.....	3
III. JENTER.....	9
IV. TID BRUKT PÅ UB.....	10
V. OPPSUMMERING AV HOVEDFUNN.....	14
VI. SLUTTKOMMENTAR	15

Helge Gjørven og Trine I. Haugaard,
Ungt Entreprenørskap Norge
September 2016

I. INNLEDNING

Ungt Entreprenørskap (UE) har gjennomført en egevaluering blant elever som deltok i Ungdomsbedrift (UB) i skoleåret 2015/16. Formålet var videreutvikling og forbedringer av UB-programmet.

Vi vil rette en stor takk til elever som har avsatt tid og ressurser til å besvare undersøkelsen. Deres tilbakemeldinger er verdifulle og er et viktig bidrag i vårt arbeid med å videreutvikle Ungdomsbedrift.

I skoleåret 2015/16 deltok 12.280 elever i Ungdomsbedrift. Egevalueringen ble sendt fra Ungt Entreprenørskap til alle registrerte UB-elever. En pre-undersøkelse ble gjennomført høsten 2015 (oktober) og en post-undersøkelse ble gjennomført våren 2016 (mars/april).

- 1200 elever besvarte pre-undersøkelsen høsten 2015
- 720 elever besvarte post-undersøkelsen våren 2016

I undersøkelsen har UE kartlagt elevenes forståelse av entreprenørielle kompetanser (begrepsforståelse), egenvurdering av entreprenørielle kompetanser, egenvurdering av grunnleggende ferdigheter, elevenes motivasjon, mestring og trivsel, samt elevenes ønsker og kunnskap om å starte egen bedrift

Egevalueringen er forankret i modellen for «Entreprenørskap i utdanningen» (Regjeringens handlingsplan for Entreprenørskap i utdanningen, Kunnskapsdepartementet 2009) og UEs fem entreprenørskapskriterier som ligger til grunn for alle UEs programmer (verdiskaping, erfaringslæring, kreativitet, samarbeid utdannings og arbeids- og næringsliv, og tverrfaglighet). I tillegg har vi inkludert de grunnleggende ferdighetene som har et særlig fokus i kompetansemålene i gjennomgående fag.

UE har utarbeidet en grafisk framstilling som viser resultatene for hele landet. I framstillingen er alle elever som deltok i undersøkelsen (dvs. 1200 elever i pre-test og 720 elever i post-test) tatt med.

I egevalueringen gir UB-elevne tilbakemelding om egen utvikling på ulike variabler fra høst til vår. Tilbakemeldingene er positive og i tråd med de kompetansene UE sier at elevene skal utvikle ved deltakelse i Ungdomsbedrift.

Det er viktig å påpeke at undersøkelsen er utført av UE og ikke av et forskningsinstitutt. Det er vanskelig å si noe om samfunnseffekten av UB ut fra undersøkelsen da vi ikke har utført en tilsvarende undersøkelse i en kontrollgruppe. Styrkene ved undersøkelsen er at det er gjennomført en før (pre) og etter (post) undersøkelse som tar sikte på å måle utvikling over tid.

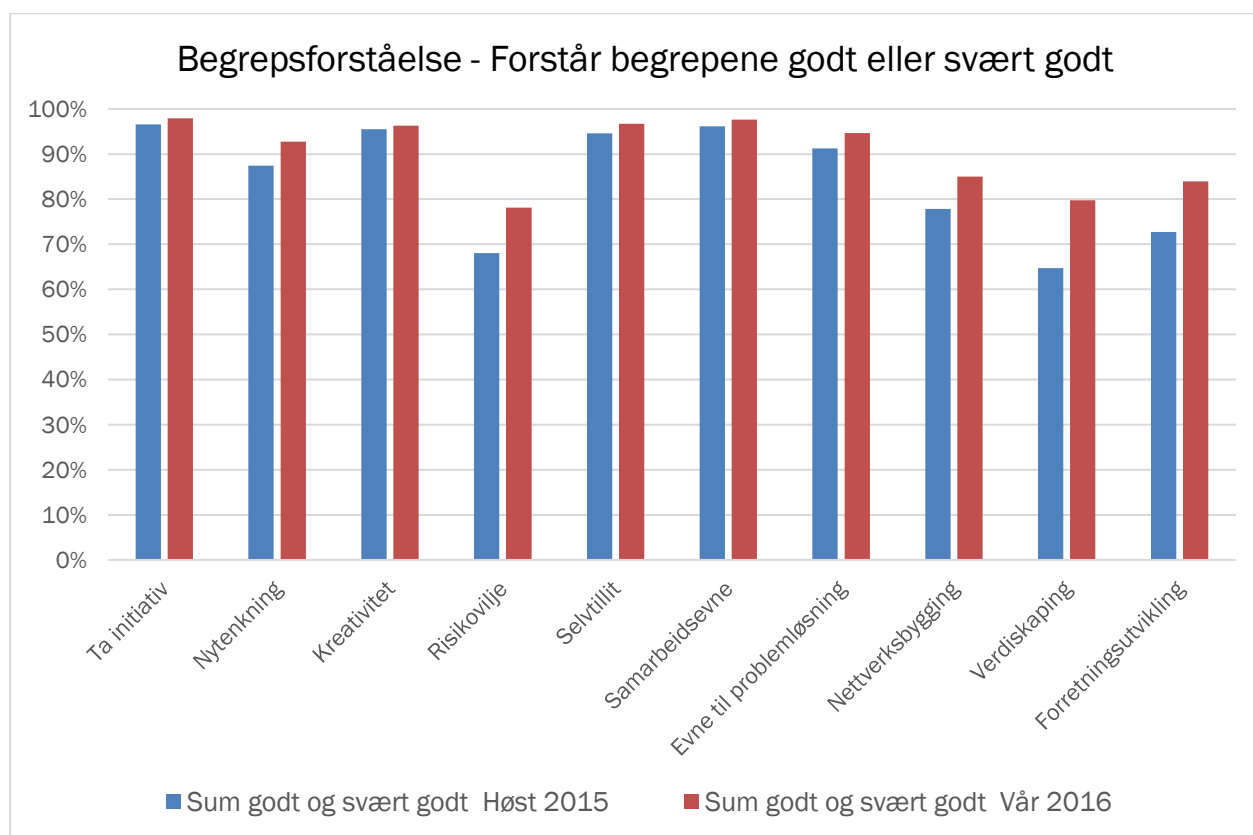

II. RESULTATER

I dette kapittelet gjengis de grafiske framstillinger som viser resultater for hele landet. Resultater for fylker med flere enn 30 respondenter foreligger også, UE fylke har tilgang på dette. Framstillingene viser endringer for de enkelte variablene fra høst 2015 til vår 2016.

Elevenes forståelse av entreprenørielle kompetanser

Elevene har blitt bedt om å svare for hvor godt de forstår ulike sentrale begreper. Det var fem svaralternativer: «Forstår svært dårlig», «Forstår dårlig», «Forstår i noen grad», «Forstår godt» og «Forstår svært godt».

Elevene svarer at de i stor grad forstår begrepene godt eller svært godt både på høsten og på våren. Elevene har en større grad av forståelse på slutten av UB-året (vår) enn på starten (høst).

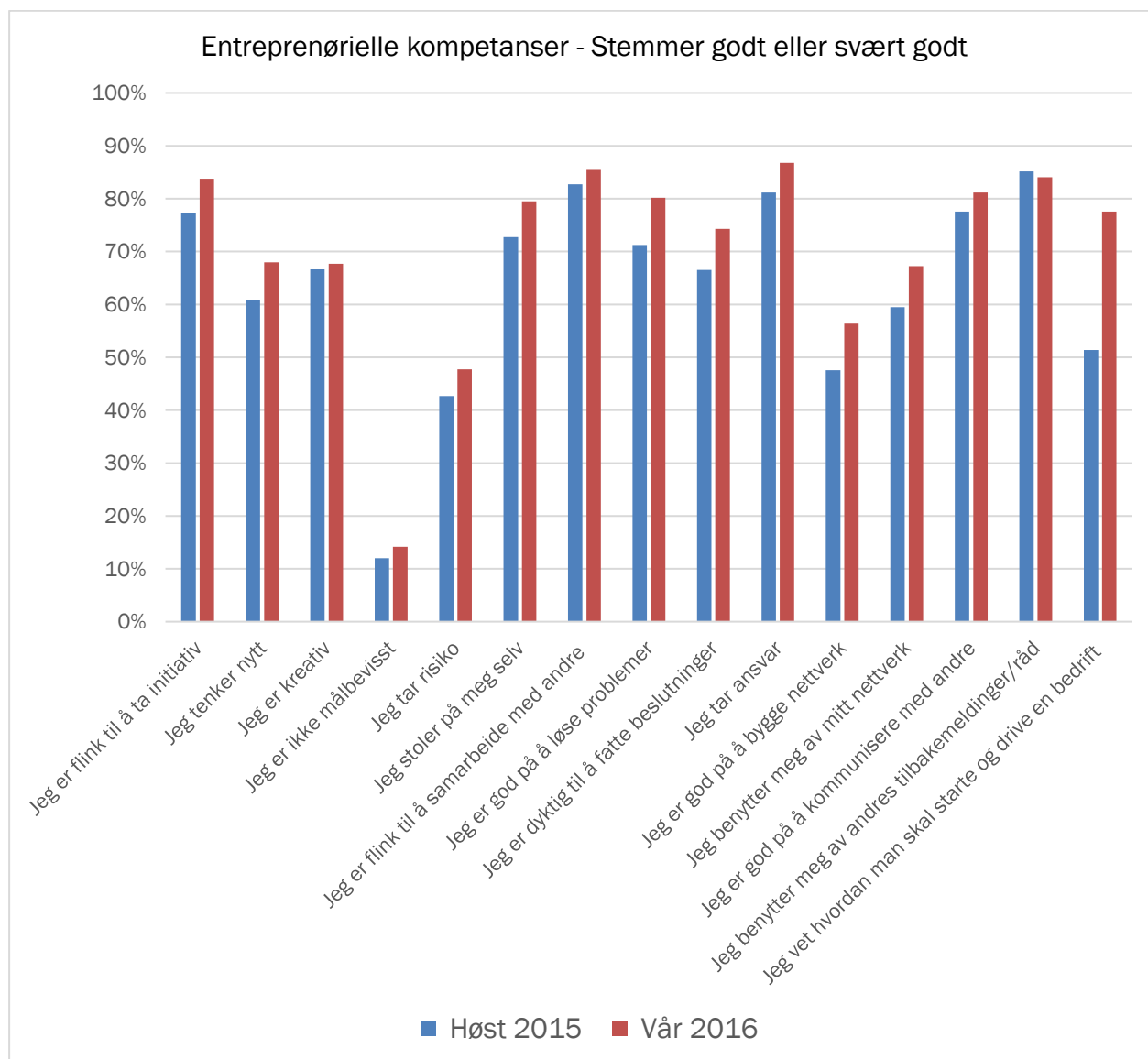
Prosentvis endring – forstår begrepene godt eller svært godt:

- "Verdiskaping" har økt 23 % fra høst til vår
- "Risikovilje" har økt 15 % fra høst til vår
- "Forretningsutvikling" har økt 15 % fra høst til vår

Elevenes egenvurdering av entreprenørielle kompetanser

Elevene har blitt spurt om å vurdere seg selv i forhold til ulike entreprenørielle kompetanser. Elevene har blitt presentert for flere utsagn. Det var seks svaralternativer: «Stemmer svært dårlig», «Stemmer dårlig», «Stemmer i noen grad», «Stemmer godt», «Stemmer svært godt» og «Vet ikke».

8 av 10 elever svarer at de vet hvordan man skal starte og drive en bedrift på slutten av UB-året.

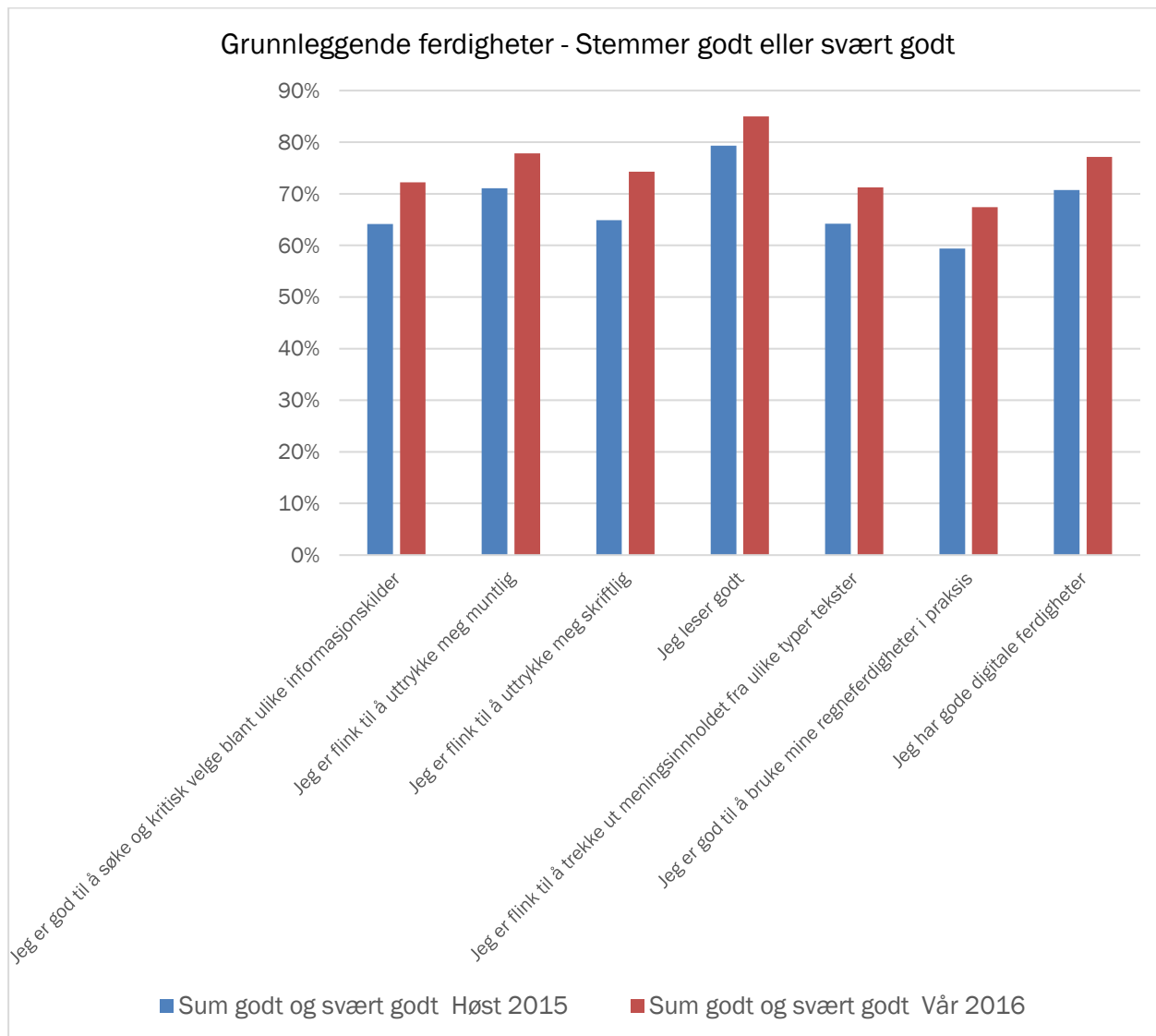
Prosentvis endring – stemmer godt eller svært godt:

- "Jeg vet hvordan man skal starte og drive en bedrift" har økt 53 % fra høst til vår
- "Jeg er god på å bygge nettverk" har økt 17 % fra høst til vår
- "Jeg er god på å løse problemer" har økt 13 % fra høst til vår

Elevenes egenvurdering av grunnleggende ferdigheter

Elevene har blitt spurt om å vurdere seg selv i forhold til grunnleggende ferdigheter. Det var seks svaralternativer: «Stemmer svært dårlig», «Stemmer dårlig», «Stemmer i noen grad», «Stemmer godt», «Stemmer svært godt» og «Vet ikke».

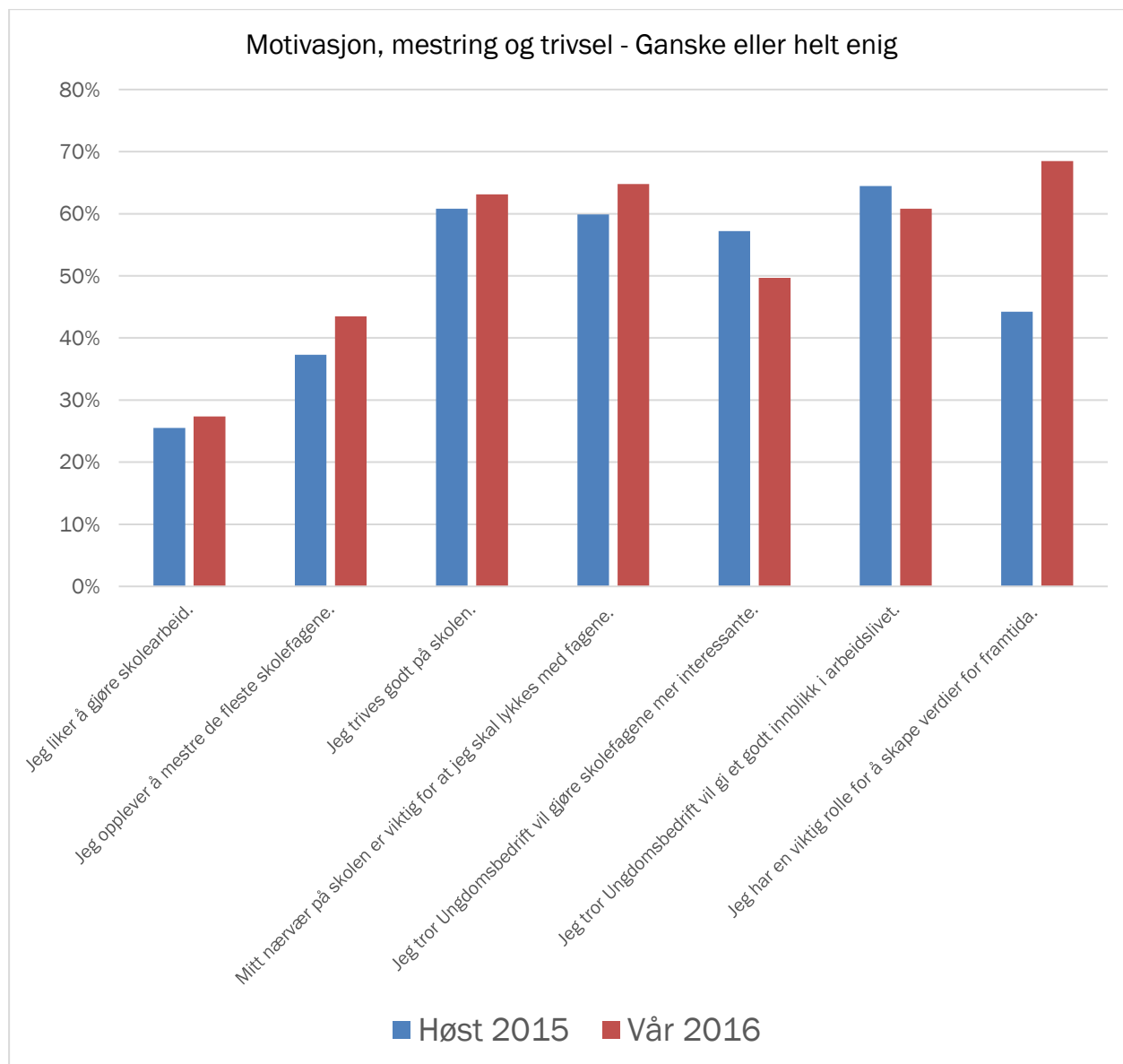
Prosentvis endring – stemmer godt eller svært godt:

- «Jeg er god til å søke og kritisk velge blant ulike informasjonskilder» har økt 13 % fra høst til vår
- «Jeg er flink til å uttrykke meg skriftlig» har økt 14 % fra høst til vår
- «Jeg er flink til å uttrykke meg muntlig» har økt 10 % fra høst til vår

Elevenes motivasjon, mestring og trivsel i ungdomsbedriften og på skolen

Elevene fikk seks svaralternativer: «Helt uenig», «Ganske uenig», «Verken enig eller uenig», «Ganske enig», «Helt enig» og «Vet ikke».

7 av 10 elever svarer at de har en viktig rolle for å skape verdier for framtida på slutten av UB-året.

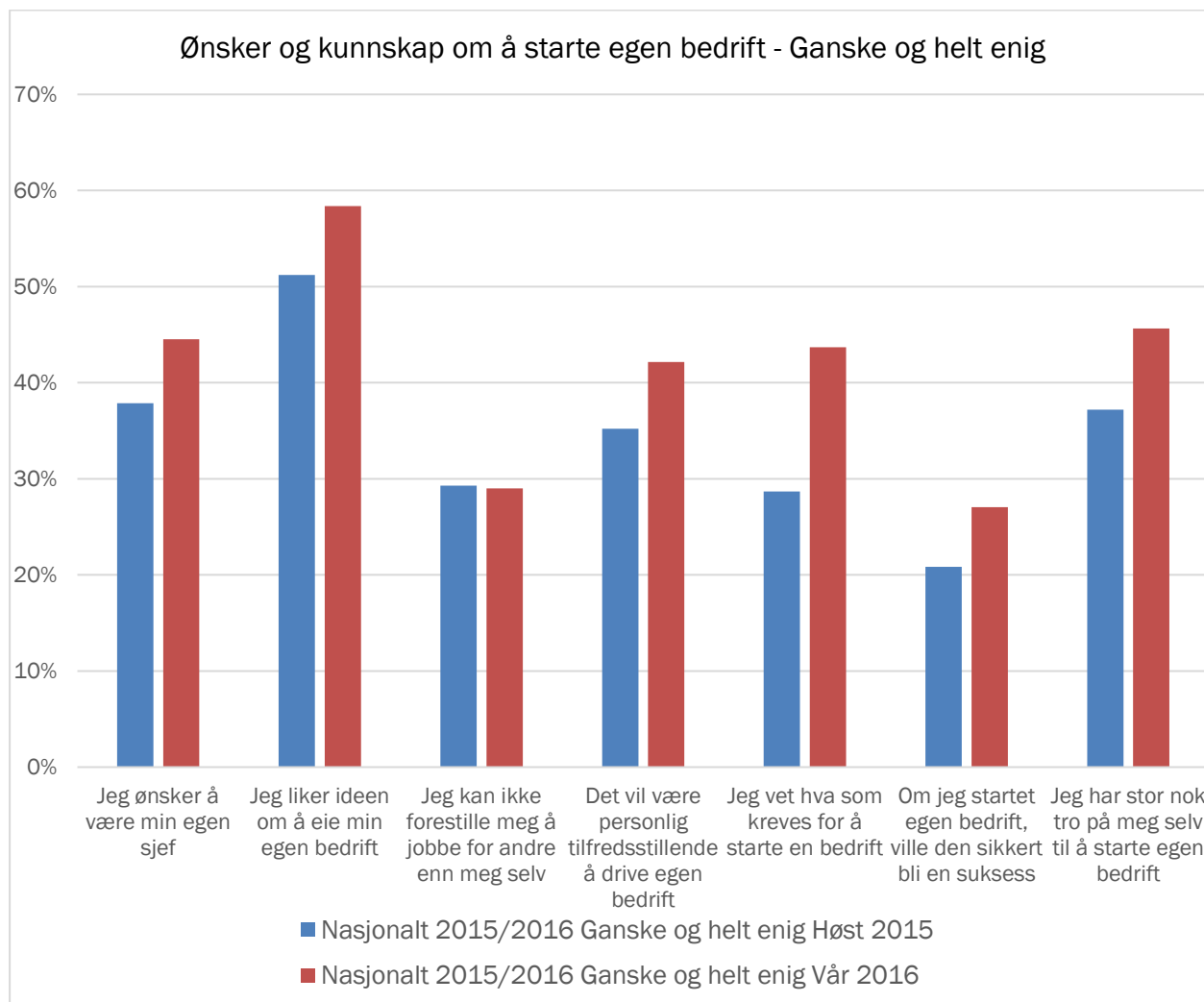
Prosentvis endring – enig eller helt enig:

- "Jeg har en viktig rolle for å skape verdier for framtida" har økt 57 % fra høst til vår.
- "Jeg opplever å mestre de fleste skolefagene" har økt 16 % fra høst til vår.

Elevenes ønsker og kunnskap om å starte egen bedrift

Elevene ble presentert for ulike utsagn knyttet til deres ønsker og kunnskap om å starte egen bedrift. Det var seks svaralternativer: «Helt uenig», «Ganske uenig», «Verken enig eller uenig», «Ganske enig», «Helt enig» og «Vet ikke».

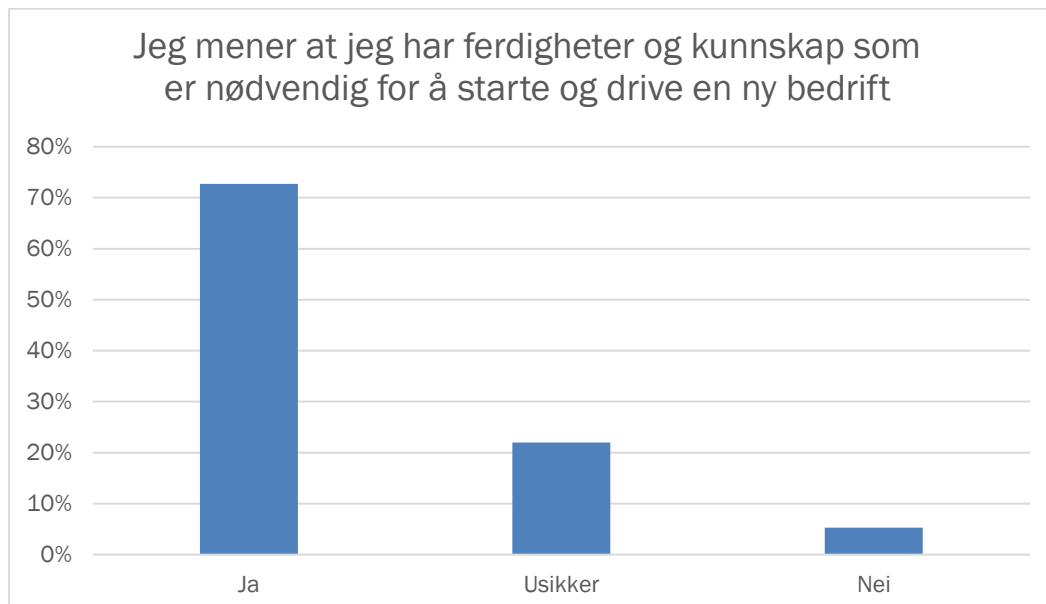

Prosentvis endring – enig eller helt enig:

- "Jeg vet hva som kreves for å starte en bedrift" har økt 52 % fra høst til vår
- "Om jeg startet egen bedrift, ville den sikkert bli en suksess" har økt 29 % fra høst til vår
- "Jeg har stor nok tro på meg selv til å starte egen bedrift" har økt 24 % fra høst til vår
- "Det vil være personlig tilfredsstillende å drive egen bedrift" har økt 20% fra høst til vår

Ferdigheter og kunnskap som er nødvendig for å kunne starte en ny bedrift

73 % av UB-elevene sier de har ferdigheter og kunnskap som er nødvendig for å starte og drive en ny bedrift!

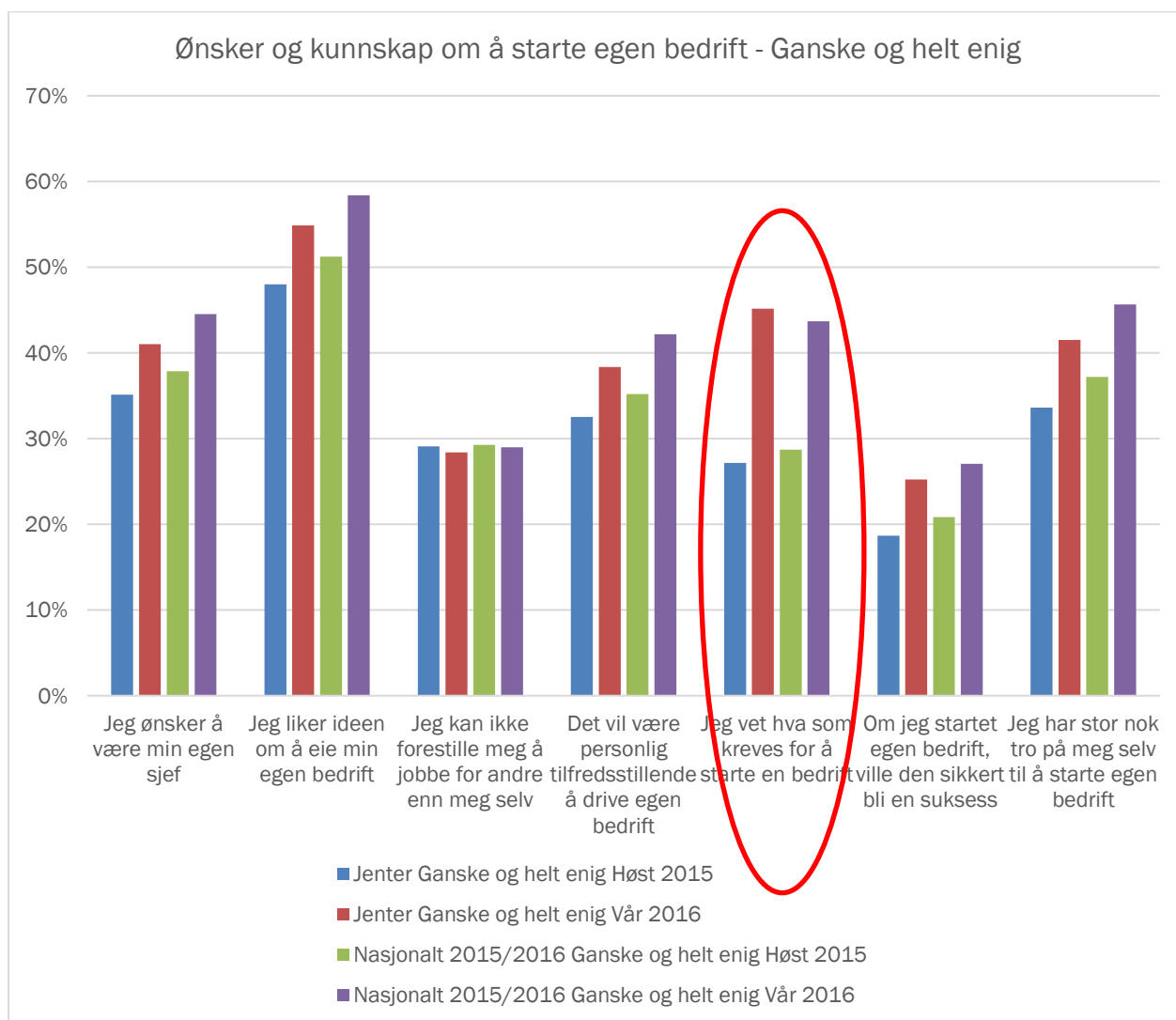
Det er små kjønnsforskjeller i svarene. 74% av jentene svarer at de har ferdighetene og kunnskapen som er nødvendig, mot 72 % av guttene

III. JENTER

Jenter skårer seg selv jevnt over litt lavere enn gutter, MEN på slutten av UB-året rapporterer de at de i større grad vet hva som kreves for å starte en bedrift enn hva gutter rapporterer. Det ser ut til at jentenes læringseffekt er litt større enn guttenes læringseffekt på dette området.

Nasjonalt = hele populasjonen, dvs. både gutter og jenter

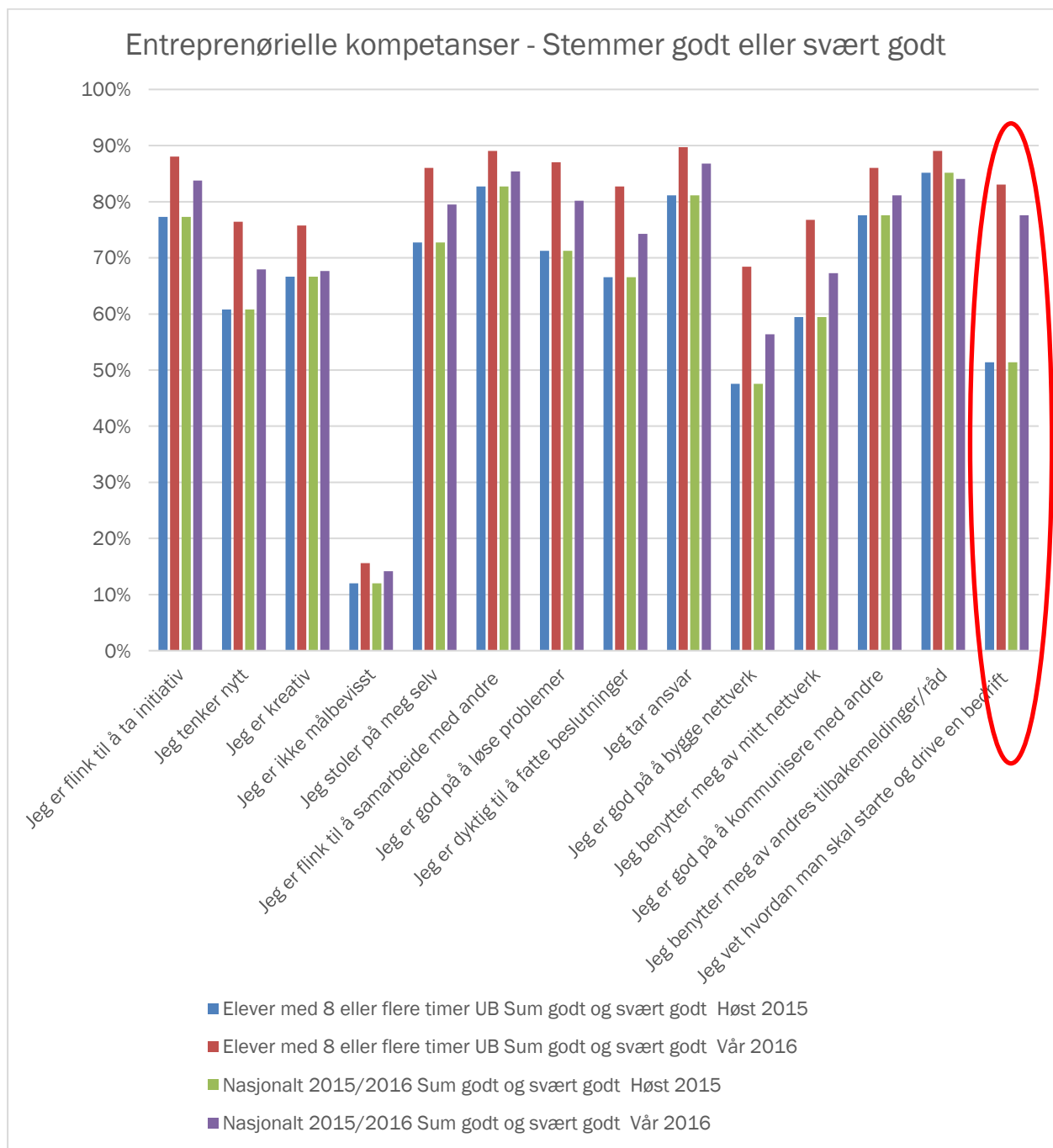
Prosentvis endring – enig eller helt enig:

- "Jeg vet hva som kreves for å starte en bedrift" har økt 67 % fra høst til vår for jenter
- "Jeg vet hva som kreves for å starte en bedrift" har økt 52 % fra høst til vår for gutter og jenter

IV. TID BRUKT PÅ UB

Elever som har brukt 8 eller flere timer (på skolen og på fritida) per uke på UB, skårer seg selv jevnt over høyere enn elever som har brukt færre timer på UB.

Nasjonalt = hele populasjonen.

Halvparten av respondentene har brukt 8 eller flere timer, halvparten har brukt færre enn 8 timer.

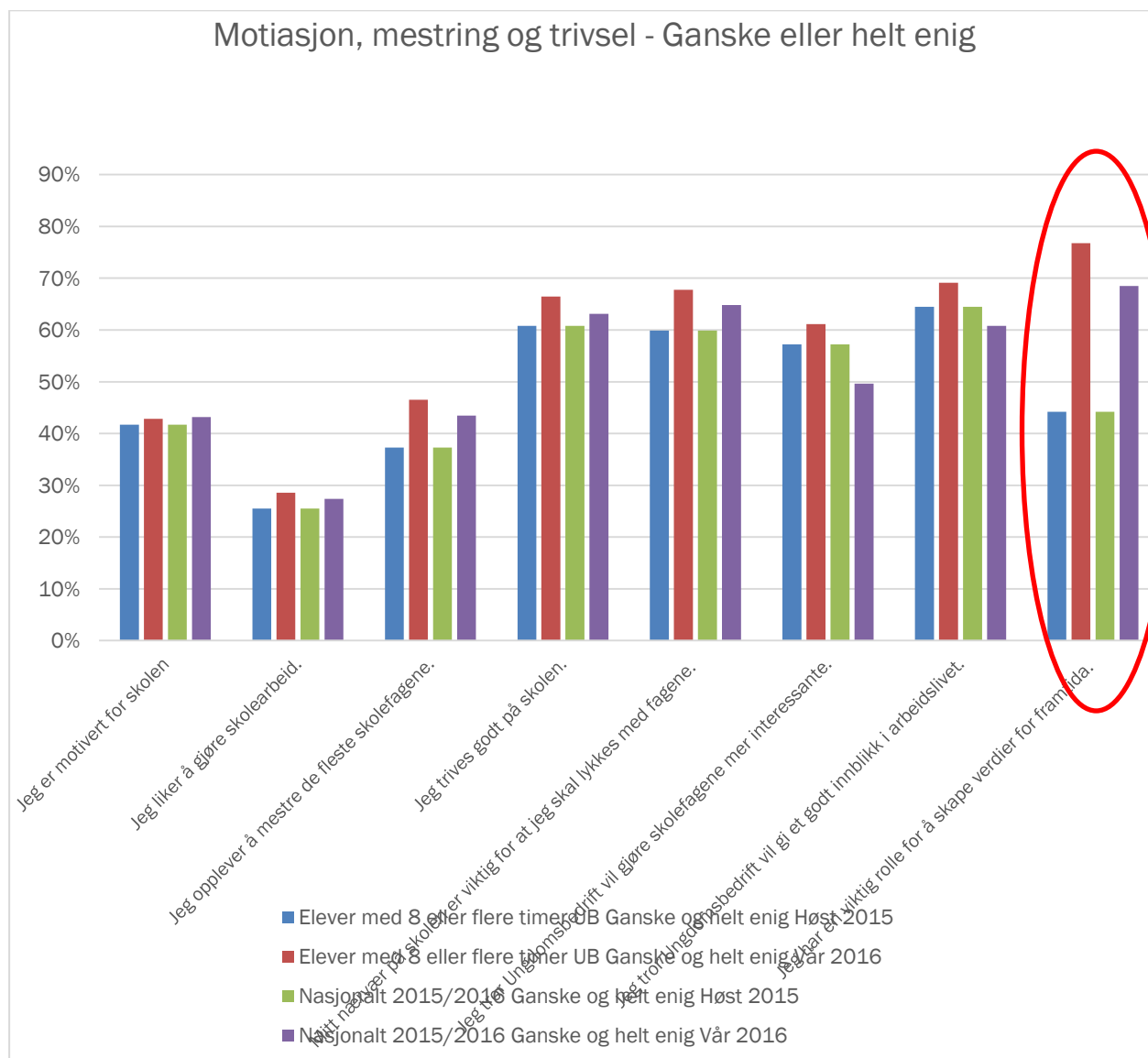
8 av 10 elever svarer at de vet hvordan de skal starte og drive en bedrift på slutten av UB-året.

Prosentvis endring – stemmer godt eller svært godt:

- "Jeg vet hvordan man skal starte og drive en bedrift" øker 63 % fra høst til vår for elever som har brukt 8 eller flere timer på UB
- "Jeg vet hvordan man skal starte og drive en bedrift" øker 53 % fra høst til vår for alle elever
- "Jeg er god på å bygge nettverk" øker 42 % fra høst til vår for elever som har brukt 8 eller flere timer på UB
- "Jeg er god på å bygge nettverk" øker 17 % fra høst til vår for alle elever
- "Jeg benytter meg av mitt nettverk" øker 31 % fra høst til vår for elever som har brukt 8 eller flere timer på UB
- "Jeg benytter meg av mitt nettverk" øker 14 % fra høst til vår for alle elever

TID BRUKT PÅ UB fortsetter

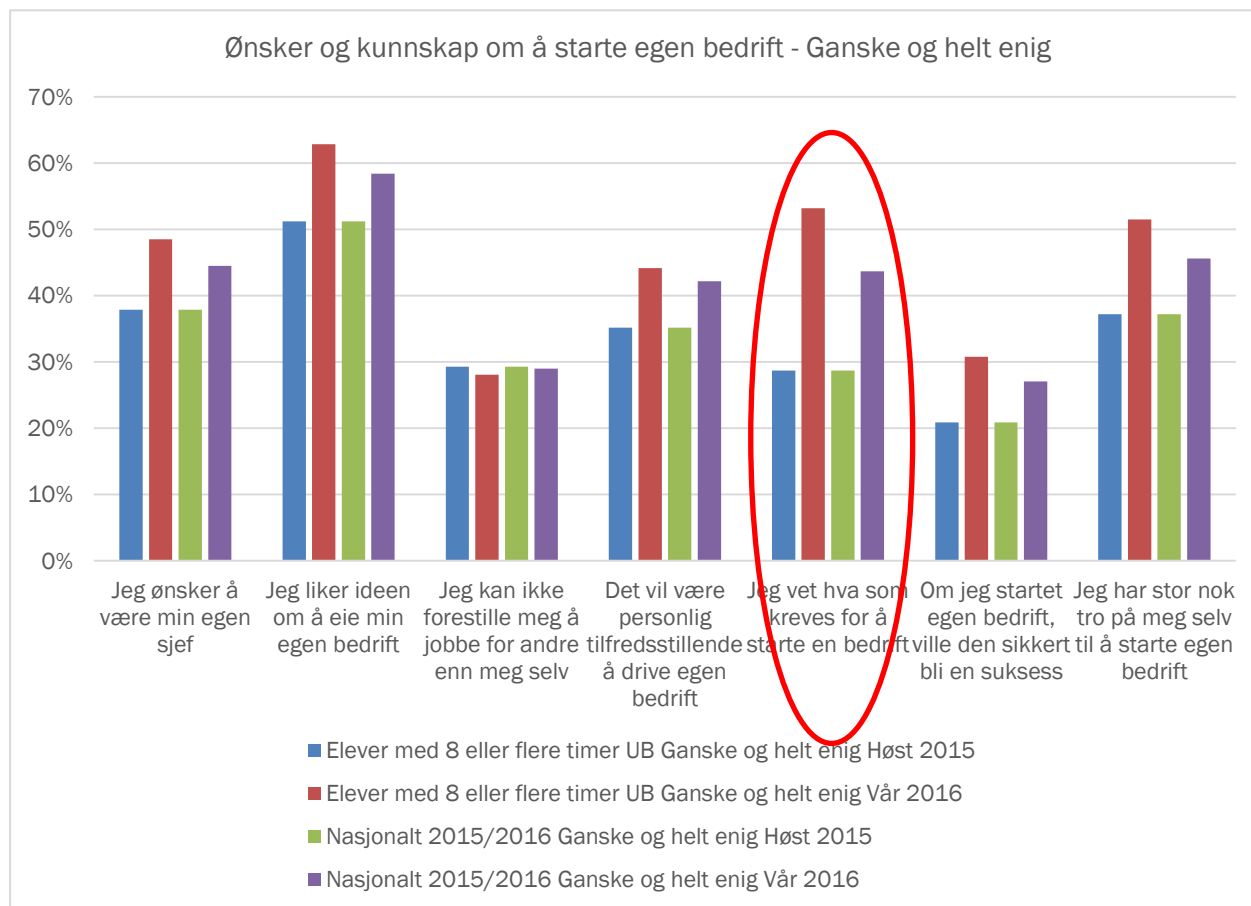
8 av 10 elever som har brukt 8 eller flere timer på UB mener de har en viktig rolle for å skape verdier for framtiden på slutten av UB-året.

Prosentvis endring – enig eller helt enig:

- "Jeg har en viktig rolle for å skape verdier for framtida" øker 75 % fra høst til vår for elever som har brukt 8 eller flere timer på UB.
- "Jeg har en viktig rolle for å skape verdier for framtida" øker 57 % fra høst til vår for alle elever

TID BRUKT PÅ UB fortsetter

Prosentvis endring – enig eller helt enig:

- "Jeg vet hva som kreves for å starte en bedrift" har økt 83 % fra høst til vår for elever med 8 eller flere timer brukt på UB.
- "Jeg vet hva som kreves for å starte en bedrift" har økt 52 % fra høst til vår for hele gruppen.
- "Jeg har stor nok tro på meg selv til å starte egen bedrift" har økt 41 % fra høst til vår for elever med 8 eller flere timer brukt på UB
- "Jeg har stor nok tro på meg selv til å starte egen bedrift" har økt 24 % fra høst til vår for hele gruppen.

V. OPPSUMMERING AV HOVEDFUNN

Begrepsforståelse

- Verdiskaping har økt 23 %, Risikovilje har økt 15 %, Forretningsutvikling har økt 15 % fra høst til vår for hele populasjonen

Entreprenørielle kompetanser

- 8 av 10 elever svarer at de vet hvordan man skal starte og drive en bedrift på slutten av UB-året.
- "Jeg vet hvordan man skal starte og drive en bedrift" har økt 63 % fra høst til vår for elever som har brukt 8 eller flere timer per uke på UB
- "Jeg vet hvordan man skal starte og drive en bedrift" har økt 53 % for hele populasjonen
- "Jeg er god på å bygge nettverk" og «Jeg benytter meg av mitt nettverk» øker mer for elever som har brukt 8 eller flere timer per uke på UB, enn elever som bruker færre timer

Motivasjon, mestring og trivsel

- 7 av 10 elever svarer at de har en viktig rolle for å skape verdier for framtida på slutten av UB-året.
- "Jeg har en viktig rolle for å skape verdier for framtida" har økt 75 % fra høst til vår for elever som har brukt 8 eller flere timer per uke på UB
- "Jeg har en viktig rolle for å skape verdier for framtida" har økt 57 % fra høst til vår for hele populasjonen

Ønsker og kunnskap om å starte egen bedrift

- "Jeg vet hva som kreves for å starte en bedrift" har økt 83 % fra høst til vår for elever som har brukt 8 eller flere timer per uke på UB
- "Jeg vet hva som kreves for å starte en bedrift" har økt 67 % fra høst til vår for jenter
- "Jeg vet hva som kreves for å starte en bedrift" har økt 52 % fra høst til vår for hele populasjonen

73 % av UB-elevene sier de har ferdigheter og kunnskap som er nødvendig for å starte og drive en ny bedrift.

VI. SLUTTKOMMENTAR

Tilbakemeldingene fra elevene som har besvart egevalueringen forteller oss at elevene forstår sin rolle i verdiskaping og at de har tro på egne evner og kunnskap til å starte en bedrift.

Fra høsten 2015 til våren 2016 er det en kraftig økning i andelen elever som rapporterer å vite hvordan og hva som kreves for å starte en bedrift (52 % økning for hele populasjonen, 67 % økning for jenter, 83 % økning for elever med 8 eller flere timer). Det er svært gledelig å se at andelen jenter som rapporterer at de vet hva som kreves å starte en bedrift er høyere enn for gutter.

Mye tid brukt i UB gir en sterkere endring for flere av variablene. Elever som har nedlagt 8 eller flere timer i UB rapporterer om en kraftigere økning. Elever som har nedlagt mer tid rapporterer at de i større grad føler seg rustet til å starte bedrift enn elever som har brukt mindre tid. Mer tid innebærer mer tid til å utføre arbeidsoppgaver og større mulighet til å gå i dybden. For eksempel rapporterer elevene med mer tid at de har større kunnskap om og utbytte av nettverksbygging. UB-programmet skal gjennomføres som et løp gjennom et helt skoleår. Det at elevene bruker nok tid både i undervisningen og på fritida er med på å heve læringsutbyttet i programmet.